

ВЕЛИКИТЕ ФУТБОЛИСТИ НА ХХ ВЕК

ВЕЛИКИТЕ ФУТБОЛИСТИ НА ХХ ВЕК

Съставител: Анна Покровская

Превод: Лиляна Мандаджиева; Горанка Цветкова

Издателство „Паритет“

208 стр.

Трето преработено издание.

Първото издание на книгата е под заглавие „30 легендарни футболисти на ХХ век.“

Футболът е спорт номер едно в целия свят за всички времена. Това е неоспорим факт, подкрепен от точни статистики. Мачовете от Мондиал 2022 са гледани от милиарди хора!

Зрителите сядат пред телевизионните екрани, привлечени от любимите си отбори, но те преди всичко искат да видят играта на своите кумири – звездите на световния футболен небосклон. Книгата включва биографични разкази за тридесет от най-известните футболисти и изключителни личности, превърнали се приживе в легенди: Ференц Пушкаш, Гаринча, Пеле, Боби Мур, Еузебио, Герд Мюлер, Уго Санчес, Франц Бекенбауер, Зинедин Зидан, Луис Фиго, Дейвид Бекъм. Всеки един от тези велики футболисти представлява сам по себе си епоха в историята на най-завладяващата игра в света. Повечето от имената, за които се разказва в книгата, са добре познати на футболните фенове, но в нея те ще открият много нови и любопитни факти за своите любимци.

Всички права са защитени. Никаква част от тази книга не може да бъде възпроизведена в каквато и да е форма без писменото разрешение напритеожателя на авторските права.

ISBN 978-619-153-511-8

ПРЕДИСЛОВИЕ

Магията на футбола – тя очарова и кара сърцата на милионите му почитатели по цял свят да бият в унисон столетия наред. Главното украсение на тази велика игра несъмнено са ярките и забележителни личности, неповторимите играчи на зеленото поле. На мнозина от тях е съдено да станат истински легенди, да бъдат знаменити също като филмови звезди. „Спортът учи честно да побеждаваш, – казва Ърнест Хемингуей. – Спортът учи да губиш с достойнство. Спортът учи на всичко – учи на живот!“

Както обикновените хора, така и големите футболисти имат в живота си радости и огорчения, победи и поражения. Но всички, които са представени в тази книга, ги обединява едно и също – беззаветната им игра в името на Негово Величество футбола.

„Кои са достойните да попаднат в списъка на най-зnamенитите футболисти на миналия век?“ На първо място това са хора, които не са просто спортисти, а личности, превърнали се в символи за спорта и за цялото човечество.

Този сборник е съставен в хронологичен ред, защото няма как да подредим по значимост имената на толкова велики хора. Родените по-рано – по-рано са се изявили. Отделено е внимание не само на голмайсторите, на професионалните им умения, хеттрикове и финтове, но и на чисто човешките им качества, на поведението им в ежедневието, на пристрастията и на житетските им съдби. Макар и накратко, в книгата са разгледани заслугите им за спорта, както и някои на важните моменти в личния им живот.

Зад представените имена стоят различни хора, някои от тях са извън футболното поле, но всеки има своята единствена по рода си, и различна от тази на останалите, собствена съдба.

ДЖУЗЕПЕ МЕАЦА

(1910–1979)

Италия

Като футболист е играл за италианските „Интер“, „Милан“, „Ювентус“, „Варезе“, „Аталанта“.

В клубната си кариера има 663 мача и 277 гола.

За националния отбор на Италия играе в 53 срещи, отбелязва общо 33 гола.

УСПЕХИ КАТО ФУТБОЛИСТ

◆ Шампион на Италия: 3

◆ Купа на Италия: 1

НАЦИОНАЛЕН ОТБОР

◆ Световен шампион: 2

УСПЕХИ КАТО ТРЕНЬОР

■ Започва кариера като треньор, но тя не се оказва много успешна.

■ Треньор на Аталанта, Интер, Бешикташ, Про Патрия,

националния отбор на Италия

ИНДИВИДУАЛНИ НАГРАДИ

◆ Голмайстор на Серия А: 3

◆ Зала на славата на италианския футбол 2011 посмъртно

Джузеpe Меаца, или Пепино, както е наричан в Милано, считан за най-добрия италиански футболист, е роден на 23 август 1910 г. в Милано, Италия. Меаца е първият италиански футболист, който придобива световна слава и е първият играч с лични спонсори. Играта му била елегантна, интелигентна и прецизна, а неговият специалитет бил винаги да тръгва с топката от центъра на игрището, да дриблира и финтира своите опоненти, докато стигне противниковото поле, където преодолява вратаря и след това стреля с топката.

На 2 март 1980-а, година след смъртта на един от най-добрите футболисти в Италия и в света, храмът на италианския футбол, домашен терен на „Милан“ и „Интер“ – стадион „Сан Сиро“ в Милано, е прекърстен в негова чест на „Стадио Джузепе Меаца“.

Джузеpe Меаца – Пепино е двукратен световен шампион. Освен него с такова постижение в италианския футбол може да се похвали само още един играч – Джовани Ферари, също участник в двета шампионата. Но Меаца е тачен в ломбардската столица по по-специален начин: първо, защото е миланец по произход, и второ, защото в различни години играе и в „Интер“, и в „Милан“.

Джузеpe е роден и израства в Порта Витория, квартал на Милано, и е само на четири години, когато започва Първата световна война. Тя носи огромно нещастие на семейството му – баща му Анибале Меаца издъхва от раните си скоро след завръщането си от фронта. Джузепе рано пораства, хваща се на работя в една пекарна, за да помага на майка си. При всяка възможност рита парцалена топка с момчетата от квартала. И много бързо става прекрасен „техничар“ – владее топката великолепно, а по реактивна скорост няма равен. Е, съдбата не го е дарила с атлетично телосложение и богатирска осанка, но макар и слабоват, този пъргав хлапак умее да скача високо и прави направо циркови номера с топката във въздуха!

Привикнал да се труди от малък, Джузепе става не само самостоятелен, но и предприемчив. Още на тринадесет години той се опитва да постави своето улично хоби на делова основа и... основава професионален футболен клуб „Костанца“, назначавайки себе си и за президент, и за спортен директор, и да счетоводител. Разбира се, крехката възраст на предприемача никак не била добре дошла за успеха на подобно начинание, въпреки че в следвоенна Италия футболните клубове никнели като гъби. Една от причините за това е, че в страната още няма национален шампионат. „Частни“ спорове водят

помежду си клубове от различни лиги, както и отбори от северните, най-индустриалните италиански градове Торино и Милано.

Меаца още е на тринаесет, когато става част от миланския любителски отбор „Маестри Кампионези“ – „Майстори Шампиони“. В него той се изявява на всички позиции – и в защита, и в центъра на терена, и в нападение. Той окончателно се уверява в силите си и през 1924 година отива в „Милан“, на който е запален фен. Тук обаче го очаква разочарование. Въпреки забележителната му техника треньорите „бракуват“ четиринаесетгодишния талант по физически причини – той тежи не повече от четиридесет килограма.

Но нашият герой не се предава – Джузепе отива в „Интер“, „за да отмъсти“ на „Милан“, и там веднага го вземат в юношеския отбор. В него той играе прекрасно два сезона. Така започва успешната футболна кариера на Джузепе Меаца. Любопитно е, че той дълго време крие своя спортен живот от майка си и продължава да работи в пекарната. Вероятно се опасява, че синьора Ерсilia няма да одобри избора му. Но само ако знае тя какво бъдеще очаква сина ѝ!

През 1927 година треньорът на основния състав на „Интер“ Арпад Вайс решава да включи поразилия го с техническата си дарба младеж в екипа за мача с „Миланезе“, и Меаца се разписва с цели два гола!

Три години по-късно в италианския футбол настъпват големи промени – учредява се Национална лига, която провежда шампионата на страната. По това време Меаца вече е признат лидер на „Интер“.

На 9 февруари 1930 година той дебютира успешно в националния отбор, който играе в Рим с Швейцария. За по-малко от две минути Джузепе вкарва два гола, които в крайна сметка донасят победата на италианците – 4:2. На 11 май същата година националният отбор на Италия разбива унгарците в Будапеща с 5:0, и деветнадесетгодишният Меаца е автор на първите три гола. Това са мачове за Централноевропейската купа, един от „локалните“ предшественици на съвременните шампионати на Стария континент. През 1930 година до голяма степен благодарение на Меаца този турнир е спечелен от националния отбор на Италия.

Това обаче се оказва само въстъпление към спечелването на световното първенство през 1934 година в Италия, когато Меаца, заедно със своите двадесет и един сътборници, стават първите европейци, грабнали Световната купа. На това първенство Меаца играе всичките пет мача и вкарва два гола.

Треньорът Виторио Поци му отрежда място не в самото острие на атаката, а малко по-назад, и той организира играта с типичната си

филигранна техника. Меаца е автор на гола, който извежда италианците на полуфинал. Умен стратег, който определя най-добрите посоки за атака, той демонстрира блестящите си качества и на полуфинала срещу Австрия, и във финалния мач с националния тим на Чехословакия, спечелен с резултат 2:1.

През 1935-а Джузепе отново е част от отбора, спечелил за втори път „Копа Интернационале“ (третото издание). Деветима италиански играчи са спечелили и двете издания на този турнир и Меаца е един от тях.

След тези победи той става най-популярният футболист на Италия. За това говори дори следният любопитен факт: Меаца е първата футболна звезда, чието име започва да се използва от италианските предприемачи за реклама. Той успешно рекламира парфюмерийни продукти за мъже...

На световното първенство във Франция през 1938 година Меаца вече е капитан на националния отбор. Този път неговият точен удар извежда италианците на финал, където те надвишват унгарския отбор с 4:2. Меаца отново взема участие във всичките четири мача и бележи един гол. Той и сътборниците му стават първите футболисти, спечелили отличието извън своята страна, а заедно с Джовани Ферари и Ералдо Монселио са първите играчи, печелили две последователни световни първенства. И до днес тримата са единствените европейци, постигнали това.

Меаца играе последния си мач за Италия девет години след своя дебют – на 20 юли 1939 година, на „Олимпия стадион“ в Хелзинки, когато извежда „небесносините“ до победа с 3:2 над Финландия в приятелска среща. С националната фланелка Меаца отбелязва 33 гола в 53 мача (само 6 от които са загуби), като остава рекордър за повече от тридесет години – чак до 70-те. Днес той е на второ място по отбелязани голове за „адзурите“, като има само два по-малко от топреализатора на Италия за всички времена Джиджи Рива.

През 1939 година Меаца получава тежка контузия, която пречи на правилната циркулация на кръвта в левия му крак. През тази година той записва само шестнадесет срещи в първенството, а следващата, макар и част от състава, въобще не излиза на терена. Здравословните проблеми си казват тежката дума – първо апендицит, трудно следоперационно възстановяване, после запушване на артерия и нова операция.

След неколкотомесечно отсъствие Меаца отново излиза на терена, но чак на 1 януари 1941 година. На 18 октомври 1942 година в дербито на

Торино, той прави дебют с фланелката на „Ювентус“. Видимо загубил форма и наддал килограми, не блести както преди, въпреки че вкарва 10 гола в 27 срещи за бианконерите, когато е преместен на върха на атаката.

Втората световна война осуетява и италианския шампионат, и футболната кариера на самия Меаца. По време на англо-американските десанти на територията на Италия той се премества със семейството си от Торино в по-безопасното градче Варезе. Там помага на скромния местен клуб като играещ треньор.

Същата роля Меаца изпълнява през първия следвоенен сезон в „Аталанта“. А през 1946-а отново е поканен от родния милански „Интер“, който се намира в много тежко положение. Като футболист и треньор Джузепе съумява да съвземе отбора и да му помогне да „оцелее“ в този лош период.

Последният му мач е „Интер“ – Болоня на 29 юни 1947-а на „Стадио Сан Сиро“. Това е последният му сезон като футболист, отбелязал края на седемнадесетте години в Серия А, с изиграни 439 мача и 264 гола.

Знаменитият футболист опитва силите си на треньорското поприще, работи и с „Интер“, и с турския „Бешикташ“. От лятото на 1957 година тренира талантливи младежи в родния „Интер“. Много от футболните дарования, негови възпитаници, впоследствие стават звезди от първа величина – например Сандро Мацола и Джачинто Факети.

Невероятно талантлив, Пепино правил най-трудното да изглежда елементарно, обичал да провокира противниците си с най-различни финтове. В един мач той пробягал целия терен, поддържайки топката във въздуха, излязъл сам пред вратаря и го подканил – както матадор бика – да напусне рамката, за да го преодолее и да отбележи гол в празната врата.

Дори в най-ключовите периоди от кариерата си, Джузепе гребе с пълни шепи от живота – обичал хазарта, жените го обожавали, а той обичал да пръска парите си за тях в казината.

Меаца си отишъл от този свят на 21 август 1979 година, само два ни преди 69-ия си рожден ден. След смъртта му „Сан Сиро“ бил преименуван на негово име. Едва ли би могло да има по-голямо признание за заслугите към футбола на този голям майстор на играта.

Стенли Матюс – рицарят на футбола

(1915–2000)

Като футболист е играл за „Стоук Сити“, „Блекпуул“. В клубната си кариера има 669 мача и 72 гола. За националния отбор на Англия играе в 54 срещи, отбелязва общо 11 гола.

УСПЕХИ КАТО ФУТБОЛИСТ

ФА къп: 1

УСПЕХИ КАТО ТРЕНЬОР

■ Треньор на Порт Вейл

ИНДИВИДУАЛНИ НАГРАДИ

Футболист на годината в Англия: 2

Златна топка: 1

През 1965 г. става първият футболист, получил рицарско звание.

Един от най-добрите английски футболисти, известен с джентълменското си поведение. По време на 700-те мача, които изиграл в кариерата си, нито веднъж не получил предпредложение от съдиите.

През 1948 година Стенли Матюс получава първата си индивидуална награда – той е признат за най-добър играч в Европа. През 1956та му е връчена най-престижната индивидуална награда за футболист – „Златна топка“. Година по-късно той вече е носител на Ордена на Британската империя, а през 1963-та повтаря успеха си и отново е обявен за най-добър футболист на Стария континент. През 1965-а е обявен рицар бакалавър, а година по-късно е включен в списъка на стоте легендарни футболисти. През 2002 година посмъртно е въведен в Английската футболна зала на славата. *English Football Hall of Fame* се помещава в Националния музей на футбола в Манчестър, до 2010 г. – в Престън. В нея попадат както английски, така и чуждестранни футболисти и треньори, които са се превърнали в икони на английските първенства, а през 2007-а е избран за един от играчите в отбора „Футболисти на века“.

Ако говорим за истинските легенди на британския футбол, един от първите играчи, които трябва да посочим, е фланговият полузащитник Стенли Матюс, роден в далечната 1915 година. Той става национален герой и топзвезда на своя клуб, за който играе през по-голямата част от дългата си кариера. Стенли Матюс е невероятна личност в историята на спорта. Той е футболен магьосник, който комбинира поразителен талант с възхитително дълголетие на терена. Играе до 50-годишна възраст, грижейки се тялото си в ера, в която науката все още е много далеч от спорта.

Стенли Матюс е първият англичанин, посветен в рицарско звание за забележителни постижения на футболния терен. Кралица Елизабет II го удостоjava с тази чест през 1965-а, когато великият футболист приключва кариерата си в навечерието на своята петдесетгодишнина. Бенефисният му мач е уважен от звезди на световния футбол като Алфредо ди Стефано, Лев Яшин, Ференц Пушкаш...

Но сър Стенли Матюс се прославя не само със своето феноменално футболно дълголетие, макар че то може да порази всяко въображение. Наричат го „кral на дриблинга“ за изключителното му умение да води топката и да надхитря защитниците със серии неподражаеми финтове. И още: за Англия той винаги е бил образец на истински спортсмен с безупречно джентълменско поведение на терена. За 33

години футболна кариера Матюс не получава нито един наказателен картон. Суперуникално постижение!

В същото време обаче в служебното досие на легендарния футболист липсва обширен списък на големи победи. Невероятно е, но Матюс никога не става шампион на своята страна и един-единствен път печели Купата на Англия. Това се обяснява с факта, че целият му футболен живот минава само в два доста скромни английски клуба, лишени от звездна слава. В единия той играе петнадесет години, в другия – четиринацети, след което се връща в първия, за да му помогне да се добере отново до висшата дивизия. Така сър Стенли Матюс се превръща и във висок образец на футболна вярност.

Безкрайно се гордеят с Матюс жителите на провинциалното градче Хенли в Средна Англия, където той идва на бял свят на 1 февруари 1915 година в семейството на местен фризьор. Стенли е третият от четиримата синове на бившия боксьор. Може би баща му е виждал в негово лице продължител на своята професия, но малчуганът най-обичал футболната топка. На седемнадесет години той подписва договор с клуб „Стоук Сити“ от съседния на Хенли град Стоук он Трент.

Нещо много любопитно: през 2017-а, когато „Пари Сен Жермен“ заплати 222 милиона евро на „Барселона“ за 25-годишния нападател Неймар (това е най-големият трансфер в историята на футбола), един атрактивен документ направи впечатление на наблюдателите. И по-конкретно – първият професионален договор на сър Стенли Матюс със „Стоук Сити“. Контрактът е подписан, когато бъдещата футболна легенда е едва на 17 години и колко, мислите, е заплатата му? Величествените 5 английски лири на седмица. 5 паунда в момента струва едно хубаво кафе, а тогава това е била седмичната заплата на един млад футболист. Съвременните звезди на играта изкарват тези пари вероятно за секунда-две.

Иначе с времето Стенли Матюс показва какво умее и логично получава увеличение на заплатата. През 1935 година той подписва нов контракт със „Стоук“, според който вече ще получава по 8 лири седмично. В днешни пари това се равнява на около 525 паунда.

Матюс прекарва в „Стоук сити“ шест пълни сезона, като изиграва 236 мача и вкарва 51 гола. В стабилния ход на събитията обаче се намесва Втората световна война – през 1939 година са изиграни само три мача, след което футболното първенство е прекратено.

На деветнадесетгодишна възраст Матюс дебютира в националния отбор на Англия в мач срещу сборния тим на Уелс. През 30-40-те години в английския футбол няма по-добър десен краен от него. Левите

защитници на всички противнико отбори са безсилни да се справят с него. Арсеналът от майсторски движения, които владее Матюс, е неизчерпаем. Зрителите изпадат в неописуем възторг от начина, по който Стенли си играе със съперниците като котка с мишки. Самият той не се разписва много често с попадения във вратата. Обикновено след атаките си, внасящи обуркане в отбраната на противника, с точни пасове Матюс извежда на добри позиции своите сътборници нападатели. И естествено действията му винаги въодушевяват за борба целия отбор.

Въпреки всичко това години наред „Сток Сити“ си остава клуб средна ръка. Колкото до националния отбор на Англия, още през 1928 година поради разногласия с ръководните органи на ФИФА гордият Албион напуска международната футболна организация. Техният пример е последван от Шотландия, Ирландия, Уелс. Затова нито една от страните, разположени на Британските острови, не участва в официалните мачове на световните първенства през 1930, 1934 и 1938 година, ограничавайки се единствено с приятелски срещи. Връщането във ФИФА става едва през 1946-а, след Втората световна война. През 1950 година националният отбор на Англия с 35-годишния Матюс заминава за далечна Бразилия на Четвъртото световно първенство. Никой не се съмнява, че английските футболисти ще покажат най-високата класа на шампионата и ще се завърнат с победата.

Стенли Матюс. 1954 г.

Първият им двубой наистина завършва отлично – 2:0 срещу Чили. Резултатите от следващите срещи обаче хвърлят цяла Англия в шок – мачът с тима на САЩ е загубен с 0:1; със същия резултат завършва и последният мач от груповата фаза срещу националите на Испания. В първите два мача Матюс не играе. Но и когато излиза на терена в третата среща, не успява да помогне на сътборниците си, отчаян от предишната загуба. Впрочем причините за пораженията на англичаните се обясняват лесно – продължителната им „изолация“ не им се е отразила добре. За близо две десетилетия в световния футбол са се появили нови тактически тенденции, с които националният тим на Англия очевидно не е бил в крак.

В кариерата на сър Стенли Матюс има нещо наистина забележително: той се състезава активно много дълго време, за разлика от днешните футболисти, които завършват професионалния си път след тридесет години. Рядко някой продължава да излиза на футболния терен след тридесет и пет. А Матюс на тридесет и две години тепърва се мести в нов клуб, в който веднага става ключов играч и остава такъв в про-

дължение на четиринадесет години. Той вече не вкарва толкова много голове, като в „Стоук Сити“, защото ролята му е променена. Естествено вече не е толкова бърз като в по-младите години, но си остава все така опасен за противника. Стенли Матюс изиграва с „Блекпул“ 428 мача и отбелязва осемнадесет гола. През следващата 1948 година е обявен за най-добрия футболист на Англия. По същото време той най-сетне постига първата си голяма победа – „Блекпул“ излиза на финал на купата на Англия, макар че губи от „Манчестър Юнайтед“ с 2:4. Такава възможност се предоставя на Матюс и през 1951 година, но тогава „Блекпул“ отстъпва във финалния мач на Купата на Англия на „Нюкасъл“ с 0:2.

Едва от третия опит Матюс и „Блекпул“ най-сетне печелят този най-почетен за всеки английски футболист приз. Щастливото събитие е през 1953 година. „Блекпул“ среща на финала „Болтън“ и двадесет минути преди края на мача сякаш губи почва под краката си – резултатът е 1:3. Тогава именно Матюс се нагърбва с цялата игра и прави серия пробиви в наказателното поле на противника. След неговите точни подавания сътборниците му успяват да отбележат три гола, два от които са реализирани за последните три минути.

Година по-късно Стенли Матюс отново е на световно първенство, чийто домакин е Швейцария. Той вече е на 39 и е най-възрастният футболист на турнира. На швейцарския шампионат националният отбор на Англия се представя по-успешно, отколкото четири години по-рано, и достига до четвъртфинал. На полуфинала обаче победата е грабната от тима на Уругвай, който тогава е действащ световен шампион.

През 1956 година Матюс вече е на 41. Възраст, сякаш немислима за футболист от първа английска дивизия и националния отбор. Именно на Матюс обаче е връчен току-що учреденият от френския седмичник „Франс футбол“ приз „Златна топка“ за най-добър футболист в Европа. И сега в дългия списък на футболните лауреати на континента името на Стенли Матюс от „Блекпул“ стои най-отгоре измежду всичките славни имена.

През следващата година за Матюс все пак настъпва моментът да напусне националния тим на Англия. Той изиграва последния си мач на 15 май 1957-а в Копенхаген срещу националите на Дания. Това е квалификационна среща за световното първенство през 1958 година. Англичаните побеждават с 4:1. А в „Блекпул“ Матюс играе до 1961 година. Той стартира своя петнадесети сезон в отбора доста бодро, на самият клуб вече е започнал да променя политиката си, ориентирайки се към млади и перспективни играчи. Ето защо след последните си два мача през 1961 година легендарният Матюс се връща в родния си „Стоук Сити“, който го приема с радост.

Помощта на големия футболист се оказва действена – през 1963 година клубът се връща в първа дивизия. Тогава Матюс е на 48. Той играе „Сток Сити“ четири години, като излиза на терена 66 пъти и вкарва пет гола. Едва след това легендарният футболист обявява, че слага край на професионалната си кариера. На стадиона на клуб „Сток Сити“ се играе неговият прощален мач с участието на най-ярките звезди на световния футбол, събрали се да засвидетелстват на големия спортсмен своето безкрайно уважение. Впрочем самият сър Матюс впоследствие неведнъж повтаря, че спокойно е можел да играе и до 55-годишна възраст. „Той искаше да е като Питър Пан – никога да не порасне. Дори надхвърлил 80-те, сякаш подскачаше, докато ходи.“, разказва Питър Коатес, директор на Сток Сити и приятел на нашия герой.

Запазвайки предишната си енергия, организираност, спортен дух, Стенли Матюс още дълго години тренира футболни отбори по цял свят. Той умира на 23 февруари 2000 година и за него скърби не само Англия, но и целият футболен свят.

Джими Армфийлд от „Блекпул“ си спомня с респект за уникалния Матюс: „Стенли беше един от тези, които пленяваха публиката и бе известен в целия свят. Башите водеха синовете си, за да го зърнат. Той беше национално богатство. Никога не го видях да се задъхва. А това е забележително, защото говоря за времена, в които вече беше минал 30-те. Той имаше ореол. Никога не му дадоха картон, никога не го видяхме да спори с реферите или да симулира. Той беше първият, който се грижеше персонално за формата си. В 8 часа сутринта вече беше на плажа, дишаше дълбоко и правеше упражнения и кросове.

А Клиф Джоунс, бивш играч на „Тотнъм“, допълва: „Стенли загряваше с обувки с тежести, а след това си слагаше бутонките. Те бяха от телешка кожа и му ги правеше една малка фирма в Нортхампън. Бяха много леки и тънки и издържаха най-много три мача. Можете да си представите какъв беше ефектът, след като свалеше тежките обувки.

Той бягаше като светкавица. Беше много напредничав в мислението си. В понеделниците не се хранеше, а само пиеше вода, за да пречисти организма си. Преди мач пиеше коктейл от яйце, мляко и глюкозен прах. Каза ми да пробвам неговото „ястие“ – направих го, и почувствах страхотен прилив на енергия.

Помня думите на капитана на „Блекпул“ Хари Джонстън, който каза: „Имаме крило, което не вкарва, никога не би ударил топката с глава и не би влязъл в единоборство в защита, но е най-великият флангови играч.“